

Татарстан Республикасы
Балык Бистәсе муниципаль районы
Зур Мәшләк авыл жирлеге Советы

КАРАР № 8

Зур Мәшләк авылы

2023 елның 8 июле

Татарстан Республикасы Балык
Бистәсе муниципаль районы Олы
Мәшләк авыл жирлеге Советы
депутаты статусы турында
Нигезләмәне раслау хакында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законнар, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәгә 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Олы Мәшләк авыл жирлеге Уставы нигезендә, Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Олы Мәшләк авыл жирлеге Советы **КАРАР ЧЫГАРДЫ:**

1. Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Олы Мәшләк авыл жирлеге Советы депутаты статусы турындагы нигезләмәне расларга.
2. Әлеге карарны Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районының Зур Мәшләк авыл жирлегенә махсус мәгълүмат стендларында урнаштырырга: Балык Бистәсе муниципаль районы Зур Мәшләк авылы, Школьная урамы, 13А йорт; Югары Мәшләк авылы, Нариманова урамы, 24а йорт; Зур Мәшләк авылы, М.Горький урамы, 50 А йорт һәм Балык Бистәсенә рәсми сайтында-Татарстан Республикасы Бистәсе муниципаль районы Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә түбәндәгә адрес буенча: <http://tibnaya-sloboda.tatarstan.ru> шулай ук Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталы» нда түбәндәгә адрес буенча: <http://pravo.tatarstan.ru>.
3. Карарның үтәлешенә контрольлек итүне үземнә жаваплылыкта калдырам.

Татарстан Республикасы
Балык Бистәсе муниципаль районы
Зур Мәшләк авыл жирлеге Башлыгы

М.Г.Заһидуллин

Кушымта
Татарстан Республикасы Олы
Мәшлэк авыл Балык Бистәсе
муниципаль районы Советы
карарына 04.07.2023 ел, № 8

Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Олы Мәшлэк
авыл җирлеге Советы депутаты статусы турында

Әлеге нигезләмә Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль
районы Олы Мәшлэк авыл җирлеге Советы депутатының хокукларын һәм
бурычларын, шулай ук депутат үз вәкаләтләрен гамәлгә ашырганда төп
хокукый һәм социаль гарантияләрен билгели.

1 нче маддә. Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы
Олы Мәшлэк авыл җирлеге Советы депутаты статусының хокукый нигезе

1. Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Олы
Мәшлэк авыл җирлеге Советы депутаты статусы (алга таба - депутат) Россия
Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы
Конституциясе, Татарстан Республикасы Законнары, Татарстан Республикасы
Балык Бистәсе муниципаль районы «Олы Мәшлэк авыл җирлеге» муниципаль
берәмлеге Уставы (алга таба-торак пункт Уставы), әлеге Нигезләмә нигезендә
билгеләнә.

2. Җирле үзидарә органнары нәтижәле
депутат үз хокукларын һәм бурычларын тормышка ашыра.

2 нче маддә. Депутатның вәкаләтләре срогы

1. Депутатның вәкаләтләре ул сайланган көннән башлана һәм әлеге
Нигезләмәнең 3 статьясында каралган очрактан тыш, Татарстан
Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Олы Мәшлэк авыл җирлеге
Советы (алга таба-җирлек Советы) яңа чакырылыш эшли башлаган көннән
туктатыла.

2. Депутатның вәкаләтләре срогы «Россия Федерациясендә җирле үзидарә
оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-
ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә җирлек уставы белән билгеләнә.

3 нче маддә. Депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату

1. Депутатның вәкаләтләре вакытыннан алда туктатыла:

- 1) үлем;
- 2) үз теләге белән отставкага китү;
- 3) суд тарафыннан эшкә сәләтсез яки чикләнгән эшкә сәләтле дип танылу;
- 4) суд тарафыннан хәбәрсез югалган дип танылу яки үлгән дип игълан итү;
- 5) аңа карата судның гаепләү карарының законлы көченә керүе;
- 6) Россия Федерациясеннән читтә даими яшәү урынына;
- 7) Россия Федерациясе гражданлығын яки гражданлығын туктату
Россия халыкара килешүендә катнашучы чит ил дәүләте

Аның нигезендә чит ил гражданы жирле үзидарә органнарына сайланырга, чит ил дәүләтенең гражданлығы (гражданлығы) булу яисә Чит ил дәүләте территориясендә даими яшәү хокукын раслаучы башка документ Россия Федерациясе гражданы яисә Россия Федерациясе халыкара килешүе нигезендә хокуклы чит ил гражданы булу хокукына ия

әгәр Россия Федерациясенең халыкара килешүендә башкасы каралмаган булса, жирле үзидарә органнарына сайланырга;

- 8) сайлаучылар тарафыннан кире чакыру;
- 9) Жирле үзидарәнең тиешле органы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату;

10) хәрби хезмәткә чакыру яки алмаш хезмәткә жибәрү аның альтернатив гражданлык хезмәте;

11) «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән чикләүләрне үтәмәгән очракта;

12) Федераль закон белән каралган башка очракларда 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» һәм башка федераль законнар;

13) аның жирлек башлыгы, муниципаль район составындагы жирлекнең вәкиллеке органы депутаты буларак вәкаләтләрен туктату.

14) жирлек Советының барлык утырышларында алты ай рәттән житди сәбәпләрсез депутатның булмавы

2. Жирлек Советының депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турындагы карары вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату өчен нигез барлыкка килгән көннән 30 көннән дә соңга калмыйча кабул ителә, ә әгәр бу

нигез жирлек Советы сессияләре арасындагы чорда шундый нигез барлыкка килгән көннән өч айдан да соңга калмыйча барлыкка килгән икән.

3. Татарстан Республикасы башлыгы (Раиса) гариза белән мөрәжәгать иткән очракта

депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату

жирлек Советына әлеге гариза кергән көн вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату булып тора.

4 нче маддә. Депутат таныклыгы һәм күкрәк билгесе

1. Депутатның таныклыгы бар, ул аның төп документы булып тора, ул жирлек Советы депутатының шәхесен һәм вәкаләтләрен раслый, шулай ук күкрәк билгесе, ул аларны үз вәкаләтләре чорында куллана.

2. Депутатның таныклыгы һәм күкрәк билгесе турындагы нигезләмә, аларның тасвирламасы район Советы тарафыннан раслана.

5 нче маддә. Депутатның үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыру шартлары

1. Депутат депутатлык эшчәнлеген азат ителмәгән нигездә алып бара, депутатлык эшчәнлеген төп эш урыны буенча хезмәт һәм хезмәт бурычларын үтәү белән берләштерә, торак пункт уставында билгеләнгән очраклардан тыш.

6 нчы маддә. Депутат эшчәнлеге формалары

1. Депутатның эшчәнлек формалары булып:

а) жирлек Советы утырышларында катнашу;

б) торак пункт Советы комиссияләре эшендә катнашу;

в) жирлек Советы карарлары проектларын жирлек Советы каравына кертү;

г) депутат соравы кертү;

д) депутат мөрәжәгате юнәлеше;

е) дәүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына, ижтимагый берләшмәләргә һәм аларның вазифаи затларына тәкъдимнәр кертү;

ж) гражданның хокукларын бозуны кичекмәстән туктату буенча чаралар күрүне таләп итеп, тиешле вазифаи затларга мөрәжәгать;

з) сайлаучылар белән эшләү;

и) депутат берләшмәләре фракцияләре һәм депутат төркемнәре эшендә катнашу;

территориаль ижтимагый үзидарә оештыруда катнашу.

2. Депутатның эшчәнлеге башка формаларда да башкарыла ала,

федераль законнарда, Татарстан Республикасы Конституциясендә һәм законнарында, жирлек уставында, жирлек Советы Регламентында, башка муниципаль актларда каралган.

7 нче маддә. Депутатның торак пункт Советы утырышларында катнашуы

1. Депутат үзе авыл жирлеге Советы утырышларында катнаша.

2. Депутат жирлек советы утырышларын үткәрү вакыты һәм урыны, карауга кертелә торган мәсьәләләр турында вакытында хәбәр ителә, шулай ук жирлек Советы Регламентына ярашлы рәвештә әлеге мәсьәләләр буенча барлык кирәкле материалларны ала.

3. Жирлек Советы утырышында катнаша алмаган очракта, депутат бу хакта алдан ук жирлек советына хәбәр итә.

4. Депутатның:

1) комиссиядә һәм жирлек советында тиешле вазифаларга сайларга һәм сайланырга;

2) жирлек советын карау өчен сораулар тәкъдим итәргә;

3) жирлек Советы тарафыннан төзелә торган органнарны формалаштыру мәсьәләләре һәм жирлек Советы тарафыннан сайлана торган (билгеләнә торган, килештерелә торган) вазифаи затлар кандидатуралары буенча фикер белдерергә;

4) хокук чыгару инициативасын гамәлгә ашыру тәртибендә жирлек Советына хокукый актлар проектларын кертергә;

5) көн тәртибе буенча тәкъдимнәр һәм искәрмәләр кертү карала торган мәсьәләләргә карау һәм аларның асылы, карарлар проектларына һәм торак пункт Советының башка актларына төзәтмәләр кертү;

6) жирлек Советы утырышында жирлек Советына хисап биргән яки контрольдә тоткан теләсә кайсы органның яки вазифаи затның чираттан тыш хисабын яки мәгълүматын тыңлау турында тәкъдимнәр кертергә;

7) жирлек Советы Регламентында билгеләнгән тәртиптә бәхәсләрдә катнашу;

8) жирлек Советы утырышларында, аның фикеренчә, ижтимагый әһәмияткә ия булган гражданның мөрәжәгатьләрен игълан итәргә;

9) үз тәкъдимнәренә нигезләү һәм тавыш бирү мотивлары буенча чыгыш ясау, белешмәләр һәм аңлатмалар бирү;

10) жирлек Советы утырышлары протоколларының эчтәлегә белән танышу;

5. Депутатның жирлек Советы утырышында әйтелгән тәкъдимнәре һәм искәرمәләре жирлек советының тиешле комиссиясе тарафыннан карала һәм тикшерелә.

8 нче маддә. Депутатның торақ пункт Советының даими һәм вакытлы комиссияләре эшендә катнашуы

1. Депутат ул әгъза булган жирлек Советы комиссияләре эшендә шәхсән катнаша, тәкъдимнәр кертә, каралган мәсьәләләрне тикшерүдә һәм карарлар кабул итүдә катнаша.

2. Депутат ул әгъза булмаган комиссияләр эшендә катнаша, тәкъдимнәр кертә, каралган мәсьәләләрне тикшерүдә һәм киңәшмә тавышы хокукы белән карарлар кабул итүдә катнаша ала.

9 нчы маддә. Депутатның жирлек Советы һәм аның комиссияләре йөкләмәләрен үтәүдә катнашуы

1. Депутат жирлек Советы һәм аның комиссияләренә аларның компетенциясе чикләрендә бирелгән йөкләмәләрен үтәргә тиеш.

2. Жирлек советы яки аның комиссияләре йөкләмәсе буенча депутат жирлек Советы карарларының жирле үзидарә органнары һәм вазифаи затлары, оешмаларның муниципаль берәмлек чикләрендәге оештыру-хокукый формаларына һәм милек формаларына карамастан үтәлешен тикшерүдә катнаша.

3. Бу йөкләмәне үтәү нәтижәләре турында депутат жирлек Советына яки аның комиссиясенә хәбәр итә.

10 нчы маддә. Депутат сорагы

1. Депутат жирлек Советы утырышларында жирле үзидарә органнарына, жирле үзидарә органнарының вазифаи затларына, жирлек Советы тарафыннан төзелә яки сайлана торган башка органнар житәкчеләренә, жирлек территориясендә урнашкан муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр житәкчеләренә аларның компетенциясенә кәргән мәсьәләләр буенча депутат сорагы белән мөрәжәгать итәргә хокуклы.

2. Депутат сорагы депутат мөрәжәгәте, ул поселок Советы карары буенча депутат сорагы белән таныла. Депутат сорагы турында тәкъдим депутат яки депутатлар төркеме тарафыннан язма рәвештә кертелә һәм жирлек Советы утырышында жирлек Советы Регламентында билгеләнгән тәртиптә игълан ителә.

3. Жирле үзидарә органы, вазифаи зат, житәкче

депутат запросы жибәрелгән муниципаль предприятие яки учреждение аңа язма рәвештә 15 көннән дә соңга калмыйча яки жирлек советының билгеләнгән башка срогында жавап бирергә тиеш. Жавап орган житәкчесе, вазифаи зат, депутат соравы жибәрелгән муниципаль предприятие яки учреждение житәкчесе яки аның бурычларын вакытлыча башкаручы зат тарафыннан имзаланырга тиеш.

4. Сорау инициаторы сорауда куелган сорауларны карауда турыдан-туры катнашырга хокуклы. Аларны карау көне турында сорау инициаторы алдан хәбәр ителә, әмма мәсьәләне карау көненә өч көн кала.

5. Жирлек Советы Жирле үзидарә органын, жирле үзидарә органы вазыйфаи затын, муниципаль предприятие яки учреждение житәкчеләрен жирлек советы билгеләгән срокка депутат соравы буенча кабул ителгән карарны үтәү турында язма жавап бирергә мәжбүр итәргә хокуклы.

11 нче маддә. Депутат мөрәжәгате

Депутат мөрәжәгате булып депутатның Дәүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына, күрсәтелгән органнарның вазыйфаи затларына, муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр житәкчеләренә, оешмада, аларның оештыру-хокукый формасына бәйсез рәвештә, муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан ижтимагый берләшмәләргә, аларның компетенциясенә кергән мәсьәләләр буенча, аның депутатлык эшчәнлегә белән бәйле мәгълүмат һәм мәгълүмат алу максаты белән язма рәвештә мөрәжәгать итүе санала.

Депутат мөрәжәгате депутат бланкында рәсмиләштерелә һәм депутат тарафыннан мөстәкыйль рәвештә жибәрелә.

Депутат мөрәжәгатьләрен дәүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары вазыйфаи затлары, оешмалар, аларның оештыру-хокукый формасына карамастан, ижтимагый берләшмәләр гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда карый.

Депутат мөрәжәгатенә жавап мөрәжәгатьтә куелган сорауларның асылы буенча булырга һәм мөрәжәгать жибәрелгән вазифаи зат яки аңа вәкаләтле зат тарафыннан имзаланырга тиеш.

12 нче маддә. Депутатның сайлаучылар белән мөнәсәбәтләре

1. Депутат сайлау округы сайлаучылары, шулай ук предприятиеләр, оешмалар, дәүләт һәм башка органнар коллективлары белән элемтәдә тора.

2. Депутат сайлаучыларның мөрәжәгатьләрен карый, гражданнарны кабул итә, тиешле дәүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына һәм ижтимагый берләшмәләргә тәкъдимнәр кертә, шулай ук айга бер тапкырдан да сирәгрәк сайлаучыларны кабул итә.

3. Депутат сайлаучыларга алар белән очрашулар вакытында, шулай ук массакуләм мәгълүмат чаралары аша үз эшчәнлегенә турында хәбәр итә.

4. Депутат сайлаучыларның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен тәмин итү буенча чаралар күрә:

1) алардан килгән тәкъдимнәрне, шикәятләрен карый, үз вәкаләтләре чикләрендә аларда булган мәсьәләләрен дәрәс хәл итүгә ярдәм итә;

2) гражданнарны кабул итә;

3) жәмәгатьчелек фикерен өйрәнә һәм кирәк булганда тиешле дәүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына тәкъдимнәр кертә.

5. Депутатларның сайлаучылар белән очрашулары махсус билгеләнгән урыннарда, биналарда, ишегалды эчендәге территорияләрдә үткәрелә, аларның исемлегенә һәм бирү тәртибенә Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Башкарма комитеты тарафыннан билгеләнгән.

6. Депутатның сайлаучылар белән ачык чара формасындагы очрашулары Россия Федерациясенә жылышылар, митинглар, демонстрацияләр, йөрешләр һәм пикетлар турындагы законнарына ярашлы рәвештә үткәрелә.

13 нче маддә. Депутат берләшмәләре эшендә депутатның катнашуы

1. Жирлек Советы депутаты уртак эшчәнлек һәм каралган мәсьәләләр буенча позицияне белдерү өчен төзелгән депутат фракциясе яки төркеме составына керергә хокуклы.

2. Фракцияләренә һәм башка депутат берләшмәләрен төзү, теркәү һәм эшчәнлек тәртибенә торап пункт Советы Регламентында билгеләнә.

14 нче маддә. Депутатның жирле үзидарә органнары һәм вазифаи затлары белән мөнәсәбәтләре

1. Депутат жирлек советы, аның органнары эшчәнлегендә актив катнашуын тәмин итүче хокукларның тулылыгына ия.

2. Жирлек советы депутатның аның сайлау округында, жирлек советында эшләве турында, район Советының жирлек советы, аның органнары карарларын һәм йөкләмәләрен үтәве турында карарларын һәм йөкләмәләрен үтәве турында хәбәр тыңларга хокуклы.

3. Жирле үзидарэ органнары һәм аның вазыйфаи затлары депутатка аның эшендә кирәкле ярдәм күрсәтәләр, депутатка жирле үзидарэ органнары эшчәнлегә, икътисади һәм социаль үсеш программаларының үтәләше, депутатның тәнкыйди искәртмәләре һәм тәкъдимнәре буенча кабул ителгән чаралар турында хәбәр итәләр, депутатның законнарны, муниципаль берәмлекләренң вәкиллекле органнары эшенең практикасын, жәмәгәтьчелек фикерен өйрәнүенә булышлык күрсәтәләр.

15 нче маддә. Депутатның вазифаи затлар тарафыннан кабул итү хокукы

1. Үз эшчәнлегә мәсьәләләре буенча депутат жирле үзидарэ органнарын, предприятиеләрне, оешмаларны, жирлек территориясендә муниципаль милек формалары учреждениеләрен чираттан тыш кабул итү хокукыннан файдалана.

16 нчы маддә. Депутатның мәгълүмат алу һәм тарату хокукы

1. Депутат жирле үзидарэ органнарыннан, муниципаль оешмалардан һәм аларның вазифаи затларыннан аның депутатлык эшчәнлегә белән бәйле, закон белән саклана торган сер булмаган мәсьәләләр буенча мәгълүмат алу хокукына ия.

17 нче маддә. Депутатның бурычлары

1. Депутатның бурычы:

1) Үз эшчәнлеген гамәлгә ашырганда Конституцияне үтәргә

Россия Федерациясе, Федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе, Татарстан Республикасы законнары, торак пункт Уставы, башка муниципаль хокукый актлар;

2) гражданның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәүне һәм яклауны тәмин итү;

3) даими рәвештә, айга бер тапкырдан да сирәгрәк, сайлаучыларны кабул итү;

4) гражданның, оешмаларның, аларның оештыру-хокукый формасына, ижтимагый берләшмәләренң, дәүләт хакимияте органнарының, жирле үзидарэ органнарының мөрәжәгатьләрен вакытында карап чыгарга һәм аларга үз компетенциясе чикләрендә жавап бирергә;

5) сайлаучылар алдында турыдан-туры очрашуларда елына бер тапкырдан да сирәгрәк хисап бирергә;

б) вәкаләтләрен гамәлгә ашыру белән бәйле чикләүләрен үтәү депутат;

7) "коррупциягә каршы тору турында" 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон һәм башка федераль законнар белән билгеләнгән чикләүләрне, тыюларны үтәргә, бурычларны үтәргә;

8) эхлак һәм депутат этикасы нормаларын үтәү;

9) дәүләт һәм закон белән саклана торган башка серне сакларга, шулай ук депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыру белән бәйле рәвештә аңа билгеле булган гражданның шәхси тормышына, намусына һәм дәрәжәсенә кагылышлы мәгълүматларны ачмаска;

1) ел саен хисап финанс елыннан соң киләсе елның 1 апреленнән дә соңга калмыйча, Россия Федерациясе субъектының закон чыгару органы депутатлары тарафыннан тәкъдим ителә торган керемнәр, мөлкәт һәм мөлкәт характерындагы йөкләмәләр турындагы мәгълүматларның дөреслеген контрольдә тоту буенча Россия Федерациясе субъектының закон чыгару органы комиссиясенә тапшырырга тиеш (алга таба - комиссия), үз керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәт характерындагы йөкләмәләре турында мәгълүматлар, шулай ук хатыны (ире) һәм балигь булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәт характерындагы йөкләмәләре турында мәгълүматлар. Үз вәкаләтләрен төп эшчәнлегеннән аерылмыйча гамәлгә ашыручы Депутат, депутат итеп сайланганнан соң дүрт ай эчендә, аңа вакантлы депутат мандаты тапшырылганнан соң, керемнәр, мөлкәт һәм мөлкәт характерындагы йөкләмәләр турында күрсәтелгән мәгълүматларны тапшыра. «Дәүләт Вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен контрольдә тоту турында» 2012 елның 3 декабрендәге 230-ФЗ номерлы Федераль законның 3 статьясындагы 1 өлешендә каралган очрактарда үз вәкаләтләрен төп эшчәнлегеннән аерылмыйча гамәлгә ашыручы Депутат Россия Федерациясе законнары нигезендә керемнәр, чыгымнар, мөлкәт һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләр турында мәгълүмат бирә. Әгәр хисап чоры дәвамында «дәүләт Вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен контрольдә тоту турында» 2012 елның 3 декабрендәге 230-ФЗ номерлы Федераль законның 3 статьясындагы 1 өлешендә каралган килешүләр, аларның гомуми суммасы әлеге затның һәм аның хатыны (хатыны) хисап чорына кадәрге соңгы өч елдагы гомуми керемнән артып китсә, депутат бу хакта Комиссияне Россия Федерациясе субъекты законы белән билгеләнгән тәртиптә.

2. Депутат федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, жирлек уставы һәм башка муниципаль хокукый актлар белән йөкләнгән башка бурычларны үти.

18 нче маддә. Депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыру белән бәйлә чикләүләр

1. Үз вәкаләтләрен даими нигездә гамәлгә ашыручы депутатның:

1) эшқуарлык эшчәнлегә белән шәхсән яки

ышанычлы затлар;

2) коммерцияле яки коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә катнашырга, түбәндәгә очрақлардан тыш:

а) сәяси партия, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе аппаратында оештырылган беренчел профсоюз оешмасының сайлап куелган органы белән түләүсез идарә итүдә катнашу, башка ижтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, күчемсез милек ияләре ширкәтенә съездында (конференциясендә) яки гомуми жыелышында катнашу;

б) коммерцияле булмаган

оешма (сәяси партия идарәсендә катнашудан тыш, орган

шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе аппаратында оештырылган беренчел профсоюз оешмасының сайлап куелган органы, Татарстан Республикасы Башлығына (Раиса) алдан хәбәр итү тәртибендә башка ижтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, күчемсез милек ияләренә съездында (конференциясендә) яки гомуми жыелышында катнашу, Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән;

в) муниципаль мәнфәгатьләренә түләүсез нигездә тәкъдим итү

Ассоциациядә Мәгариф республика муниципаль берәмлекләр Советы

Татарстан, муниципаль берәмлекләренә башка берләшмәләрендә, шулай ук аларның идарә органнарында;

г) муниципаль мәнфәгатьләренә түләүсез нигездә тәкъдим итү

д) федераль законнарда каралган башка очрақлар;

3) башка түләүле эшчәнлек белән шөгылләнү,

уқыту, фәнни һәм башка ижади эшчәнлек. Шулай ук вакытта

уқыту, фәнни һәм башка ижади эшчәнлек алып бара алмый

чит ил дәүләтләре акчасына гына финансланырга,

халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданны һәм

эгер Россия Федерациясенең халыкара килешүендә яки Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, гражданлык;

4) идарә органнары, попечительлек яки күзәтү советлары, чит ил коммерцияле булмаган хөкүмәтнеке булмаган оешмаларның һәм Россия Федерациясе территориясендә эшләүче аларның структур бүлекчәләренең башка органнары составына керергә, эгер Россия Федерациясенең халыкара килешүендә яки Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса.

2. Вәкаләтләрән даими нигездә гамәлгә ашыручы Депутат гражданлык административ яки жинаять эше яки административ хокук бозу турындагы эш буенча яклаучы яки вәкил (законлы вәкиллек очрақларыннан тыш) сыйфатында катнаша алмый.

19 нчы маддә. Депутат этикасы

1. Депутат закон нормаларын, этикасын һәм әхлагын төгәл үтәргә тиеш, шул исәптән:

1) жирлек Советы утырышларында билгеләнгән дисциплинаны һәм регламентны үтәргә;

2) башкаларның фикеренә карата түземлек һәм хөрмәт күрсәтү, депутат вәкаләтләрән үтәү белән бәйлә рәвештә мөнәсәбәтләргә кергән башка депутатларга, вазифаи затларга һәм гражданнырга хөрмәтсезлек күрсәтүгә юл куймау;

3) депутатлык эшчәнлегә белән бәйлә булмаган максатларда, эгер бу мәгълүматлар Дәүләт, хезмәт, коммерция, шәхси яки закон белән саклана торган башка серне тәшкил итсә, депутат вәкаләтләрән үтәү белән бәйлә рәвештә аңа билгеле булган мәгълүматларны ачмаска һәм кулланмаска;

4) жирле үзидарә органнары эшендә катнашудан тыелырга һәм жирле үзидарә органнары, оешмалар, вазифаи затлар, муниципаль хезмәткәрләр һәм гражданныр эшчәнлегенә йогынты ясау өчен депутат статусын кулланмаска;

5) депутат бурычларын объектив үтәүдә шик тудырырга мөмкин булган гамәлләрдән, белдерүләрдән, гамәлләрдән тыелырга, шулай ук аның абруена яки поселок Советының абруена зыян китерергә сәләтле конфликтлы ситуацияләрдән качарга;

б) башкарганда шәхси кызыксыну барлыкка килгәч

мәңфәгатьләр конфликтна китерә яки китерә ала торган бурычлар бу хакта поселок советына, поселок Советы карары белән расланган тәртиптә хәбәр

итэргэ һәм аның мәнфэгатьлэр конфликтына юл куймауга юнэлдерелгән карарларын үтэргэ;

7) Жирлек советы билгелэгән жәмэгать чыгышлары кагыйдэлэрен үтэргэ.

2. Депутат этикасы бозылган очракта, жирлек Советы йөкләмәсе буенча депутатның үз-үзен тотышы турындагы мәсьәлә тиешле комиссия тарафыннан карала.

20 нче маддә. Депутатлык эшчәнлеген гамәлгә ашыру гарантияләре

1. Депутатлык эшчәнлеген гамәлгә ашыруның матди һәм башка гарантияләре законнар, жирлек уставы белән жирлек Советының муниципаль норматив хокукый актлары белән билгеләнә.

2. Депутат хокукларын гарантияләү, аларны жинаять яки административ жаваплылыкка тартканда, тоткарлаганда, кулга алганда, тентүдә, сорау алуда, аларга карата башка жинаять-процессуаль һәм административ-процессуаль гамәлләр башкарганда, шулай ук депутатларга, алар билэгән торак һәм (яки) хезмэт бинасына, аларның багажына, шәхси һәм хезмэт транспорт чараларына, хат алышуларга карата оператив-эзләү чараларын үткәргәндә, алар кулланган элемтә чаралары, аларга караган документлар федераль законнар белән билгеләнә.

3. Депутат тавыш бирүдә әйтелгән фикер, позиция һәм аның статусына туры килгән башка гамәлләр өчен, шул исәптән аның вәкаләтләре срогы тәмамланганнан соң, жинаять яки административ жаваплылыкка тартыла алмый. Бу положение депутатның халык алдында мыскыллауларга, яла ягуга яки Федераль закон тарафыннан каралган башка хокук бозуларга юл куелган очракларга кагылмый.